

राज्यातील ६ नगरपरिषदा व केज
नगरपंचायत यांच्या सार्वत्रिक तसेच अन्य
न.प./न.पं. मधील रिक्त सदस्य पदांच्या
पोट निवडणुकांसाठी मतदार यादीचा
कार्यक्रम-२०२०.

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

निवडणूक तात्काळ
ई-मेलद्वारे

क्र. रानिआ/नप-२०२०/प्र.क्र.२/का-६,
नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : २ मार्च, २०२०.

प्रति,
जिल्हाधिकारी,
रायगड, रत्नागिरी, पुणे, कोल्हापूर, जळगाव,
अहमदनगर, नांदेड, यवतमाळ, नागपूर व चंद्रपूर.

विषय:- राज्यातील ६ नगरपरिषदा व केज नगरपंचायतीमधील सदस्य पदांच्या सार्वत्रिक तसेच
अन्य नगर परिषदा/नगरपंचायतीमधील रिक्त सदस्य पदांच्या पोट निवडणुकांसाठी
मतदार यादीचा कार्यक्रम-२०२०.

संदर्भ :- १. आयोगाचे क्र.रानिआ/नप-२०१९/प्र.क्र.१२/का-०६, दि.०६/०१/२०२० चे पत्र.
२. आयोगाचे क्र.रानिआ/नप-२०१९/प्र.क्र.१२/का-०६, दि.१०/०२/२०२० चे पत्र.
३. आयोगाचे क्र.रानिआ/मनपा-२०२०/प्र.क्र.७/का-०५, दि.३१/०१/२०२० रोजीचे आदेश.
४. आयोगाचे क्र. रानिआ/नप-२०२०/प्र.क्र.३/का-६, दि. २४/०२/२०२० रोजीचे आदेश.

महोदय/महोदया,

भारतीय संविधानातील तरतुदीनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका त्यांच्या मुदत समाप्तीपूर्वी
घेणे बंधनकारक असल्याने राज्य निवडणूक आयोगाने खाली नमूद केलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या
सार्वत्रिक/पोट निवडणुका घेणे आवश्यक आहे.

२. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांमध्ये प्रामुख्याने ३ टप्पे असतात :-

(i) प्रभाग रचना

(ii) भारत निवडणूक आयोगाने विधानसभानिहाय तयार केलेल्या मतदार यादीचे Cut-off date

रोजी प्रभागनिहाय व मतदान केंद्रनिहाय विभाजन

(iii) प्रत्यक्ष निवडणूक

२.१ (i) माहे एप्रिल-२०२० ते जून-२०२० मध्ये मुदत संपणाऱ्या - ६ नगरपरिषदा व १ नगरपंचायत (परिशिष्ट-१)

(ii) नगरपरिषदा/नगरपंचायतींमधील रिक्त १० सदस्य पदांच्या पोट निवडणुका (परिशिष्ट-१)

२.२ राज्य निवडणूक आयोगाच्या संदर्भाधीन क्र.१ व २ च्या पत्रांनुसार मुदत संपणाऱ्या या ६ नगर परिषदांची प्रभाग रचना पूर्ण करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. (प्रभाग रचनेची अंतिम अधिसूचना शासन राजपत्रात दिनांक १३/०३/२०२० पर्यंत प्रसिध्द करावयाची आहे.) तसेच केज नगरपंचायतीची प्रभाग रचना दि.२४/०२/२०२० रोजी अंतिमरित्या प्रसिध्द झाली आहे.

३. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसाठी राज्य निवडणूक आयोग स्वतंत्रपणे मतदार यादी तयार करत नसून भारत निवडणूक आयोगाकडून तयार होणारी विधानसभेची मतदार यादी वापरतो. याकरिता स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या मतदानाचा संभाव्य दिनांक लक्षात घेऊन मतदार यादी तयार करण्यासाठी एक विशिष्ट दिनांक (Cut off date) अधिसूचित केला जातो. (महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ च्या कलम ११ अन्वये)

३.१ तसेच ज्याअर्थी, आयोगाने संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील आदेशानुसार महाराष्ट्र नगर परिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियमानुसार विधान सभेची मतदार यादी नगर परिषदा/नगर पंचायतींच्या प्रभागानुसार विभागून ती सार्वत्रिक/पोट निवडणुकीकरिता तयार करणे व अधिकाऱ्यांनी अधिसूचित करणे, या प्रयोजनासाठी दि. ३१ जानेवारी, २०२० हा विहित दिनांक अधिसूचित (Cut off date) केला आहे. (प्रत संलग्न) या विशिष्ट दिनांकास अस्तित्वात असलेली महाराष्ट्र विधानसभेच्या मतदार यादीचे प्रभागनिहाय विभाजन करून वरील निवडणुकांसाठी वापरण्यात येईल.

४. दिनांक ३१/०१/२०२० रोजी अस्तित्वात असलेल्या विधानसभेच्या मतदार यादीचे नगर परिषदा / नगरपंचायतींसाठी प्रभागनिहाय विभाजनासाठी खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत:-

आदेश

५. मतदार यादीच्या कार्यक्रमाची व्याप्ती :- दिनांक ०१/०१/२०१९ हा अर्हता दिनांक धरून भारत निवडणूक आयोगाकडून दिनांक ३१ जानेवारी, २०२० पर्यंत अद्ययावत विधानसभेची मतदार यादी उपरोक्त नगर परिषदा/नगरपंचायतींच्या सार्वत्रिक/पोट निवडणुकांसाठी वापरण्यात येईल.

याकरिता भारत निवडणूक आयोगाने दि. ३१ जानेवारी, २०२० रोजी प्रसिध्द केलेल्या मतदार यादीच्या आधारे प्रभागनिहाय मतदारांचे विभाजन करण्याची कार्यवाही तात्काळ सुरु करण्यात यावी.

दिनांक ३१ जानेवारी, २०२० पर्यंत संबंधीत मतदार नोंदणी अधिकारी यांनी अंतिम निर्णय घेऊन विधानसभा मतदार यादीमध्ये दाखल केलेली नवीन नावे, दुरुस्त्या इ. नगर परिषदा/नगर पंचायतींनी प्राप्त करून घ्याव्यात व त्या मतदारांचेही निवडणूक प्रभागनिहाय विभाजन करावे. याकरिता या कार्यालयाचे आदेश क्र.रानिआ-२०१७/प्र.क्र.१९/संगणक कक्ष, दि.२६/१०/२०१७ रोजीच्या आदेशातील सूचनांनुसार कार्यवाही करावी.

६. वरील मतदार यादी ग्राह्य धरून उपरोक्त नगर परिषदा/नगर पंचायतींच्या सार्वत्रिक/पोट निवडणुकांसाठी मतदार यादीचा कार्यक्रम खालील प्रमाणे राहिल :-

(i)	प्रभागनिहाय प्रारूप मतदार यादी प्रसिध्द करणे	:	दि.१६/०३/२०२०
(ii)	प्रारूप मतदार यादीवर हरकती व सूचना दाखल करण्याचा कालावधी	:	दि.१६/०३/२०२० ते दि.१९/०३/२०२०
(iii)	अंतिम प्रभागनिहाय मतदार याद्या अधिप्रमाणित करून प्रसिध्द करणे	:	दि.२३/०३/२०२०
(iv)	मतदान केंद्रांची यादी प्रसिध्द करणे आणि मतदान केंद्र निहाय मतदार याद्या प्रसिध्द करणे	:	दि.२६/०३/२०२०

७. प्रभागनिहाय प्रारूप मतदार यादी तयार करणे :-

७.१ संबंधित मुख्याधिकारी यांनी विधानसभेच्या मतदार याद्यांचे खालील बाबींचा विचार करून प्रभागनिहाय विभाजन करावे :-

- (i) संबंधीत जिल्हाधिकारी यांनी आवश्यक ते विधानसभा क्रमांक, मतदार संघ व यादी भाग क्रमांक इ. प्रमाणे मुख्य निवडणूक अधिकारी यांच्याकडून आवश्यक विधानसभा मतदार संघाची मतदार यादी प्राप्त करून घ्यावी.
- (ii) सोबतच्या परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद नगर परिषदा/नगर पंचायतींच्या सार्वत्रिक/पोट निवडणुकांकरिता आयोगातील संगणकीकरण कक्षाकडून तयार केलेले यूजर आयडी व पासवर्ड प्राप्त करून घ्यावे.
- (iii) यूजर आयडी व पासवर्ड प्राप्त झाल्यानंतर Election Assembly Master, Ward Master इ. अपलोड करावे. कंट्रोल चार्ट तयार करून तो योग्य असल्याची खात्री करावी व तो योग्य असल्याची खात्री करून संगणक प्रणालीमधून आपल्या स्तरावर मतदार यादीच्या PDF तयार करून घ्याव्यात.

७.२ प्रारूप प्रभागनिहाय मतदार यादी तयार करताना पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी :-

- अ) विधानसभा मतदार यादीत संबंधित नगर परिषदा/नगर पंचायतींच्या हद्दीत समाविष्ट असलेल्या एकूण मतदारांची संख्या आणि नगर परिषदा/नगरपंचायतींसाठी तयार केलेल्या प्रभागनिहाय प्रारूप मतदार यादीतील मतदारांची एकूण संख्या समान आहे. म्हणजेच संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या संबंधित प्रभागातील सर्व मतदार, प्रारूप मतदार यादीत समाविष्ट करण्यात आले आहेत. तसेच संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या अथवा प्रभागाच्या हद्दीबाहेरील मतदार, त्यामध्ये समाविष्ट झाले नाहीत याची खात्री करावी.
- ब) या मतदार यादीतील दुबार नावांबाबत आयोगाच्या आदेश क्र.रानिआ/मनपा-२००७/ प्र.क्र.६/का-५, दि.२४/०४/२००७ अन्वये कार्यवाही करावी. तसेच दुबार नावांसमोर विधानसभा निवडणुकांप्रमाणे विशिष्ट चिन्हे करून अशा मतदारांच्या ओळखीचे पुरावे काटेकोरपणे तपासावेत.
- क) मयत अथवा स्थलांतरित मतदारांच्या बाबतीत आयोगाच्या आदेश क्र.-रानिआ/मनपा-२०१०/ प्र.क्र.४/का.५, दि.११/१०/२०१० अन्वये कार्यवाही करावी.
- ड) विधानसभेसाठी तयार करण्यात आलेल्या मतदार यादीमध्ये बदल करण्याचे जसे की, नवीन नावांचा समावेश करणे, नाव वगळणे, नावातील दुरुस्ती व पत्त्यामधील दुरुस्ती करणे इत्यादीबाबतची कार्यवाही राज्य निवडणूक आयोगाकडून केली जात नाही. (आयोगाचे क्र.रानिआ-२०१५/प्र.क्र.३/प्रकल्प कक्ष, दिनांक १७/०४/२०१५ चे आदेश)

७.३ महाऑनलाईनतर्फे तयार केलेल्या आज्ञावलीच्या मदतीने परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केलेल्या नगर परिषदा/नगरपंचायतींच्या सार्वत्रिक व पोट निवडणुकांकरिता प्रभागनिहाय मतदार यादीचे विभाजन करावे. (<https://localbodyvoterlist.maharashtra.gov.in>)

८. प्रारूप प्रभागनिहाय मतदार यादी प्रसिध्द करणे :-

प्रारूप प्रभागनिहाय मतदार यादीवर नागरिकांकडून हरकती व सूचना मागविण्यासाठी, प्रारूप मतदार यादीला संबंधित मुख्याधिकारी यांनी व्यापक प्रसिध्दी द्यावी. (परिच्छेद ११ प्रमाणे)

९. प्राप्त झालेल्या हरकती व सूचना विचारात घेऊन संबंधित मुख्याधिकारी यांनी प्रभागनिहाय व मतदान केंद्रनिहाय मतदार यादी अंतिम करणे :-

९.१ संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने दि.१६/०३/२०२० ते दि.१९/०३/२०२० पर्यंत प्राप्त झालेल्या हरकती व सूचनांवर नियमाप्रमाणे विचार करून प्रभागनिहाय मतदार यादी अंतिम करावी. प्राप्त होणाऱ्या हरकती व सूचनांवर फक्त खालीलप्रमाणे सुधारणा / दुरुस्ती करता येईल.

- (i) लेखनिकांच्या काही चुका.
- (ii) दुसऱ्या प्रभागातील मतदार चुकून अंतर्भूत झालेले.
- (iii) संबंधित प्रभागातील विधानसभा मतदार यादीत मतदारांची नावे असूनही, नगर परिषदा/नगर पंचायतींच्या संबंधित प्रभागाच्या मतदार यादीमध्ये नावे वगळण्यात आली असल्यास अशा मतदारांची नावे मतदार यादीत समाविष्ट करणे.

९.२ विहित मुदतीत प्राप्त होणाऱ्या सर्व हरकती व सूचनांवर संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने निर्णय घेऊन आवश्यक असल्यास योग्य त्या सुधारणा मतदार यादीत कराव्यात.

१०. संबंधित मुख्याधिकारी यांनी अंतिम मतदार याद्या अधिनियमातील तरतुदीनुसार अधिप्रमाणित करून त्याबाबतची सूचना विहित तारखेस प्रसिध्द करण्यात यावी. (परिच्छेद ११ प्रमाणे)

११. प्रारूप व अंतिम प्रभागनिहाय मतदार यादीस मुख्याधिकारी यांनी खालीलप्रमाणे व्यापक प्रसिध्दी द्यावी जसे-

- (i) नगर परिषदेचे/नगर पंचायतीचे मुख्य कार्यालय, प्रभाग समितीचे कार्यालय व इतर कार्यालयातील सूचनाफलक.
- (ii) स्थानिक वृत्तपत्र
- (iii) नगर परिषद / नगर पंचायतींच्या तहसील कार्यालयाचे सूचना फलक.
- (iv) स्थानिक केबल टि.व्ही.
- (v) जिल्हाधिकारी व नगर परिषदा/नगर पंचायती यांचे संकेतस्थळ, इत्यादी.

१२. मतदार यादीचा कार्यक्रम सुरु झाल्यानंतर एखाद्या नगरपरिषदेच्या/नगरपंचायतीच्या सार्वत्रिक/रिक्त सदस्य पदांच्या पोट निवडणुकीबाबत न्यायालयाचे / शासनाचे स्थगिती आदेश प्राप्त झाल्यास सदर मतदार यादीचा कार्यक्रम रद्द करून त्याबाबतचा अहवाल जिल्हाधिकाऱ्यांच्या स्वाक्षरीने आयोगास तात्काळ सादर करावा.

१३. वरील सूचनांप्रमाणे आयोगाने अधिसूचित केलेल्या दिनांकास अस्तित्वात असलेल्या विधानसभेच्या मतदार यादीचे विभाजन विहित मुदतीत व बिनचूक करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी व मुख्याधिकारी यांची राहिल.

१४. आयोगाकडून देण्यात येणाऱ्या मतदार यादी कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसंदर्भात आयोगाचे नोडल अधिकारी (संगणकीकरण) यांच्याकडून आज्ञावली प्राप्त करून घेण्यात यावी. यामध्ये काही तांत्रिक अडचणी असल्यास ई-मेलद्वारे संपर्क साधण्यात यावा, आणि अत्यंत तात्कालीक कारण असल्यास दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधावा.

श्री. समीर गंदपवार (संगणकीकरण कक्ष)

दूरध्वनी क्रमांक - ०२२-२२८८६९५० / २२०२२९०९, email - sec.mh@gov.in

१५. मतदार यादीचा कार्यक्रम आयोगाच्या <https://mahasec.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

मा. राज्य निवडणूक आयुक्त यांच्या आदेशानुसार,

आपला,

(किरण कुरुंदकर)

सचिव,

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

प्रत:-

१. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. मुख्य निवडणूक अधिकारी, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
५. प्रादेशिक संचालक, नगरपालिका प्रशासन तथा विभागीय आयुक्त, सर्व
६. माहिती व जनसंपर्क अधिकारी, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
७. संबंधित नगर परिषदा/नगरपंचायतीचे मुख्याधिकारी
८. संगणकीकरण कक्ष, राज्य निवडणूक आयोग यांना आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी
९. राज्य निवडणूक आयोगातील सर्व कार्यासने
१०. निवड नस्ती (का-६), राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.

नगर परिषदा / नगर पंचायतींची नावे
परिशिष्ट - १ (सार्वत्रिक/पोट निवडणुकांसाठी)

(राज्य निवडणूक आयोगाचे पत्र क्रमांक रानिआ/नप-२०२०/प्र.क्र.२/का-६, दि. ०२/०३/२०२० सोबतचे सहपत्र.)

अ.क्र.	जिल्हा	नगर परिषदा/नगर पंचायतीचे नावे (सार्वत्रिक निवडणूक)	नगरपरिषदा/नगर पंचायतीच्या मुदत समाप्तीचा दिनांक	न.प./न.पं. च्या रिक्त अध्यक्ष व सदस्य पदांची पोट निवडणूक असलेले प्रभाग व जागा क्रमांक
१	२	३	४	५
१	रायगड	--	--	तळा-१६
२	रत्नागिरी	--	--	रत्नागिरी-५-ब
		--	--	राजापूर-६-अ
३	पुणे	राजगुरुनगर	१५/०५/२०२०	--
४	कोल्हापूर	--	--	शिरोळ-६-अ
५	जळगाव	भडगाव	२९/०४/२०२०	--
		वरणगाव	०५/०६/२०२०	--
६	बीड	केज	०१/०५/२०२०	--
७	नांदेड	भोकर	०९/०५/२०२०	--
८	यवतमाळ	--	--	राळेगाव-२
		--	--	पुसद-८-अ
		--	--	पुसद-११-अ
९	नागपूर	मोवाड	१९/०५/२०२०	--
		वाडी	१९/०५/२०२०	--
		--	--	काटोल-१-अ
		--	--	भिवापूर-११
१०	चंद्रपूर	--	--	बल्लापूर-१५-अ
	एकूण	६		१०